

SKUPINA ZA POMOČ STAREJŠIM V KS SAVSKO NASELJE

Ideja za nastanek krožka se je porodila iz značilnosti krajevne skupnosti z velikim številom starejšega prebivalstva ter iz pogoste potrebe po stalni pomoči otrok starejšim. Za kakšno pomoč gre? Otroci iz OŠ Borisa Kidriča nosijo starejšim živila iz trgovine, kosila iz šole, knjige iz knjižnice, in jim delajo družbo. Toda preden otroci nudijo konkretno pomoč, jih je dobro seznaniti s pojmom in značilnostmi starosti. Nekajletne izkušnje kažejo, da je z nekoliko aktivnejšim delom z otroki pomoč uspešnejša - v zadovoljstvo otrok in starostnikov. Tako so se med starostnikom ter otroki, ki so mu nudili pomoč, razvile prave prijateljske vezi. Zato je aktivnost iz posamičnih oblik pomoči prerasla v delo v obliki krožka, ki ima poleg konkretne pomoči starejšim tudi preventivni pomen pri delu z mladimi. Gre za pomoč starostnikom, ki žive v glavnem sami, brez ožjih svojcev ali sorodnikov v neposredni bližini, za ljudi, ki še ne žele iti v dom oz. čakajo na sprejem v domu, pa jim ta oblika pomoči, seveda poleg institucionalne, omogoči nekoliko podaljšati življenje v domačem okolju.

Nepoklicna pomoč starejšim je oblika prostovoljnega dela pod vodstvom strokovnega delavca. Mentorja krožka sta socialna delavka šole ter socialno-varstvena delavka v KS.

Program dela oziroma opredelitev osnovnih smotrov in nalog. Namen je preventivno delo z mladimi v smislu seznanjanja z značilnostmi starostne dobe, oblikami pomoči starejšim ter aktivnostmi starejših, razvijanje čuta odgovornosti, primernega odnosa med mladimi in starimi ter konkretna pomoč starejšim v KS. Oblike pomoči starejšim smo predstavili z gosti, izvajalci skrbi za starejše (patronažna sestra, psihologinja ali socialna delavka DU, predstavitev KS).

Kako je možno biti aktiven tudi v starosti, pa skušamo približati mladim z gosti - starejšimi krajanji, ki se bodisi poklicno bodisi ljubiteljsko ukvarjajo s kako zanimivo dejavnostjo (članica univerze za tretje življenjsko obdobje, novinarka slepa pesnica, pohodnik, čebelar, slikar, invalidi, športniki). Druge dejavnosti:

- Obisk v DSO Ljubljana Bežigrad.
- Izdelava voščilnic za starejše.
- Obiski na domovih starejših ob Novem letu, 8. marcu.
- Izdelava daril za goste (lepljenje lesenih ploščic).

- Obisk v krožku ročnih del, ki ga vodijo starejši v KS.
- Socializacijske igre.

Z vidika metod socialnega dela pa so tu hkrati zastopane naslednje metode:

- skupinsko socialno delo (delo poteka v skupini in v njej se razvijajo procesi skupinske dinamike);
- skupnostno socialno delo (v to dejavnost se vključujeta tako šola kot tudi širša družbena skupnost - KS);
- prostovoljno socialno delo (učenci prostovoljci nudijo pomoč starostnikom na različnih področjih - prinašanje kosil, knjig, hrane iz trgovine).

Odnos med učenci, ki nudijo pomoč, in starostniki, ki to pomoč sprejemajo, je vzajemen. Učenci želijo pomagati, starostniki pa njihovo pomoč potrebujejo in jo tudi sprejmejo. Delo v krožku poteka po načelih skupinskega dela oz. dela s skupino po vnaprej pripravljenem programu. Skupina se v skladu z načeli skupinske dinamike oblikuje v več fazah, od faze spoznavanja do faze, ko se v skupini vzpostavijo interakcijski odnosi. K temu precej pripomorejo tudi interakcijske igre kot del socialnega učenja. Le-te so usmerjene v spoznavanje samega sebe (potreb, čustev, razpoloženja, želja). Vplivajo na osebnostno zorenje, boljšo komunikacijo s samim seboj ter sprejemanje in dajanje odziva. Izvajajo se s pogovorom, slikanjem, posnemanjem različnih vedenjskih vzorcev itd. Igre imajo poudarek na spontanosti, zbujanju radovednosti, veselju ter odkrivanju novega. Vse to pa se odvija preko verbalne ali neverbalne komunikacije, pri kateri so vsi člani enakopravni. Poudarjeno je zlasti sodelovanje in ne tekmovanje.

Sestava skupine. Skupino sestavlja približno 15 učencev in učenek OŠ Borisa Kidriča iz petega in šestega razreda, ki želijo pomagati starejšim. V skupino se vključijo s prostovoljno prijavo prostočasne aktivnosti. V skupini je nekaj otrok, ki izhajajo iz neurejenih družin in imajo težave pri navezovanju stikov z vrstniki.

Zgradba ure. Ura obsega pregled prisotnosti, kratek povzetek prejšnje sestanke, uvodno temo oz. predstavitev gosta (v obliki okrogle mize, ki jo vodi nekdo od učencev), razgovor ob poročilu otrok o delu na terenu (vsebuje predvsem osvetlitev dela učencev in diskusijo o njem, o težavah, ki so nastopile; učenci imajo možnost izmenjati izkušnje, odpraviti dileme in predsodke v zvezi s starostjo, si pridobiti znanje o značilnostih starosti) ter socializacijske igre.

Trajanje. Skupina deluje celo šolsko leto, enkrat tedensko dve pedagoški uri.

Kraj. V Družbenem domu KS Savsko naselje (aktivnost je iz šolskega posloplja prenešana v KS, ki je odstopila prostor).

Jožica Virk Rode